

LUONNOS 25.10.2022

Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (xx/202x) 5 §:n 2 momentin ja 6 §:n 2 momentin, eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (xxx/202x) ja maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 9 §:n 4 momentin, 10 §:n 6 momentin ja 10 e §:n 3 momentin nojalla, sellaisina kuin niistä ovat maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 9 §:n 4 momentti laissa xx/202x ja 10 e §:n 3 momentti laissa 1357/2014:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään tuen myöntämisen yleisistä edellytyksistä seuraavien maatalouden pinta-alaperusteisten tukien osalta:

- 1) yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, 16 artiklan 2 kohdassa ja 3 kohdan a alakohdassa sekä 69 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitetut tuet,
- 2) maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 9 §:ssä tarkoitetut kasvintuotannon tuet sekä 10 §:ssä ja 10 e §:ssä tarkoitetut kotieläintalouden tuet.

2 §

Asetuksen soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Tätä asetusta sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa myönnettäessä 1 §:ssä tarkoitettuja tukia, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *peruslohkolla* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmisen hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022 /1172, jäljempänä *laadunarviointiasetus*, 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua viitelohkoa;

- 2) *tiellä* kulkuyhteyttä varten rakennettua tai maatalousmaalla kulun vuoksi muodostunutta pysyväisluonteista kulkuväylää;
- 3) *vesistöillä* vesilain (587/2011) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vesistöä ja Ahvenanmaan maakunnan vesilain (1996:61) 3 §:n 1 momentin 30 kohdassa tarkoitettua vesistöä sekä viljelylohkojen tunnistusjärjestelmän (LPIS) Vesistöt-karttatasossa olevaa uomaverkostomallia (Vipu-vesistöt);
- 4) *kesannolla* ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (xx/202x) 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua alaa;
- 5) *peltolohkorekisterillä* yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 68 artiklassa tarkoitettua viljelylohkojen tunnistusjärjestelmää;
- 6) *kaksitasouomalla* ojaa tai virtavesistöä, jossa alivesiuomaa reunustaa toiselle tai molemmille puolille perustettu tulvatasanne;
- 7) *monimuotoisuuskaistalla* peruslohkon ulkorajalle kylvämällä perustettua yksi- tai monivuotista kukka- tai nurmikasvustoa;
- 8) *puulla* vähintään neljä metriä korkea yksi- tai monirunkoista, monivuotista, ikivihreää tai lehtensä pudottavaa puuvartista kasvia tai latvuksellista puumaista pensasta, jonka runko ja haarat kasvavat pystyyn tai yläviistoon ja jonka puumaiset varret kasvavat paksuutta ja pituutta.

4 §

Maatalousmaa

Maatalousmaa on maan peittämää alaa. Maatalousmaata ovat peruslohkojen sarkaojat ja niiden pientareet, muut tarkoituksenmukaiset lohkojen pientareet, suojakaistat ja muut vastaavat alueet. Vesilain mukaisiin suunnitelmiin perustuvien ojiin rakennettujen luonnonmukaisten uomien ja ojaan rakennettujen kaksitasouomien tulvatasanteet pientareineen mitattuna uoman keskeltä ovat maatalousmaata, jos niistä ei ole maksettu eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (x/202x) 9 §:ssä tarkoitettua korvausta tai jos niitä ei koske mainitun lain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu ympäristösopimus.

Alat, joiden pääasiallinen tarkoitus on muu kuin maataloustoiminta, eivät ole maatalousmaata. Maatalousmaalla ei saa kasvaa puita, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä. Maatalousmaaksi ei katsota:

- 1) metsämaata, kitumaata, joutomaata ja muuta metsätalousmaata;
- 2) metsänpohjan kasveja kasvavaa alaa;
- 3) metsäpuiden taimitarhaa;
- 4) muuta metsätaloustarkoitukseen kasvatettavaa puiden viljelmää;
- 5) joulupuuviljelmää;
- 6) leikkohavujen tuotantoalaa;
- 7) suota;
- 8) rakennettua kosteikkoa;
- 9) kalliota;
- 10) turvetuotantoaluetta;
- 11) puistoaluetta;
- 12) virkistys- tai piha-aluetta;
- 13) jaloittelutarhaa;

- 14) kiinteärakenteista ja -pohjaista kasvihuonetta;
- 15) kotitarveviljelmiä tonttialueiden puutarhoissa;
- 16) sisätilaviljelmiä ilman luonnonvaloa;
- 17) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua tietä;
- 18) 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettua vesistöä;
- 19) sienten viljelyalaa;
- 20) alaa, jolla ei ole pinta-alamonitoroinnissa todettu maataloustoimintaa kolmeen peräkkäiseen vuoteen;
- 21) tukikelvotonta alaa, joka on kooltaan yli 100 neliometriä tai joka on erotettavissa ilmakovalta;
- 22) muuta vastaavaa alaa.

Metsämaalla tarkoitetaan tässä asetuksessa puun tuottamiseen käytettävää tai käytettävissä olevaa maata, jolla puuston keskimääräinen vuotuinen kasvu suotuisimpien kasvuolojen vallitessa ja ohjekiertoaikaa käytettäessä on vähintään yksi kuutiometri hehtaaria kohden kuorineen. Kitumaalla tarkoitetaan tässä asetuksessa maata, joka on yleensä suoperäistä tai kivistä ja jolla puuston keskikasvu on alle yksi kuutiometriä mutta vähintään 0,1 kuutiometriä hehtaaria kohden vuodessa. Joutomaalla tarkoitetaan tässä asetuksessa aluetta, joka on luontaisesti täysin tai lähes puutonta ja jonka puuntuotoskyky on alle 0,1 kuutiometriä hehtaaria kohden vuodessa. Taimitarhalla tarkoitetaan tässä asetuksessa alueita, joissa kasvatetaan kaupallisiin tarkoituksiin hedelmäpuiden, marjakasvien, koristepuiden ja –pensaiden tai perennakasvien sekä liitteessä 1 tarkoitettujen muiden puutarhakasvien taimia tai juurakoita.

Peltometsäviljelyssä maatalousmaalla voi olla puita ja pensaita tuulensuojaistutuksina sellaisilla peruslohkon reunoilla, jotka eivät rajoitu metsään. Peltometsäviljelyksi hyväksyttävässä tuulensuojaistutuksessa puiden ja pensaiden taimet on istutettava peruslohkon reunalle myötäillen lohkon reunan muotoa. Istutusalueen kokonaisleveys saa olla enintään kaksi metriä. Vesistöön rajoittuvalla peruslohkon rajalla tuulensuojaistutuksen on oltava ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä tarkoitetun suojakaistan ja viljelykasvin välissä.

Maatalousmaalla on oltava tehtynä normaalit maataloustoiminnan edellyttämät peruskunnostustoimenpiteet. Maatalousmaan viljelykunnosta on huolehdittava aktiivisesti tai maatalousmaalla on oltava luonnostaan maataloustuotantoon soveltuvat olosuhteet. Maatalousmaan maaperän tulee soveltua kasvien viljelyyn. Kosteaviljelyn alat voivat olla maatalousmaata, jos aloilla pystytään tekemään kosteaviljelyyn soveltuvien lajien edellyttämät viljelytoimet.

5 §

Maatalousmaan maankäyttölajit

Maatalousmaa on maankäyttölajiltaan peltoa, jos se on peltoa, jota viljellään kasvien tuotantoa varten. Maatalousmaa on maankäyttölajiltaan luonnonlaidunta ja –niittyä, jos se on pellon ulkopuolista, pääosin nurmipeitteistä alaa, jota käytetään maataloustoimintaan. Jos pellolla olevaa nurmea ei ole uusittu 15 vuoteen, ala katsotaan maankäyttölajiltaan luonnonlaitumeksi ja –niityksi. Maatalousmaa on maankäyttölajiltaan metsämaata, jos se on metsäalaa, joka on laidunkäytössä, mutta joka ei ole luonnonlaidunta.

6 §

Kasvinviljelyyn liittyvä maataloustuotteiden tuottaminen maatalousmaalla

Kasvinviljelyyn liittyvää maataloustuotteiden tuottamista on viljely 4 §:ssä tarkoitettulla maatalousmaalla, jossa yksi- tai monivuotinen kasvusto on perustettu kylvämällä tai istuttamalla riittävällä siemen- tai taimimäärällä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta, tarkoituksena tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato tai tarkoituksenmukainen ilmasto- tai ympäristöhyöty. Jos kyse on kasvulohkosta, jolla viljellään liitteessä 1 tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen tai istuttamisen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta, kylvö tai istutus on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisenä sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen.

Kasvien viljelyssä on käytettävä alueelle soveltuvaa lajia ja lajiketta ja tehtävä 1 momentissa tarkoitettuja tavoitteita tukevia viljelytoimenpiteitä. Viljelykasvien juurilla on oltava mahdollisuus kasvaa maatalousmaan maaperään. Pysyvien puutarhakasvien istutuksessa on käytettävä kasvilajin mukaan soveltuvin osin liitteessä 2 määriteltyä istutustiheyttä. Monivuotisten kasvien kasvustoa on hoidettava siten, että markkinakelpoisen sadon tuottaminen perustamisvuoden jälkeisinä vuosina on kasvikohtaisesti mahdollista. Tarvittaessa monivuotinen kasvusto on uudistettava. Lannoitus, kasvinsuojelu ja muut tavanomaiset viljelytoimet on tehtävä niin, että ne tukevat sadon tuottamista satokasveilla. Jos kuiva-, säilörehu-, tuorerehu- tai laidunnurmien satoa ei käytetä maataloustuotteeksi, nurmet on niitettävä kasvukaudella viimeistään 31 päivänä elokuuta.

Kostean alan viljelyllä tarkoitetaan tässä asetuksessa viljelyä maatalousmaalla, jossa pohjaveden pintaa on nostettu säätösaloajituksen tai muiden teknisten ratkaisujen avulla ja jolla on tarkoitus tuottaa tällaisella alalla tuottamiseen soveltuvia maataloustuotteita.

7 §

Maatalousmaan avoimena säilyttämisvaatimus

Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettu maatalousmaan avoimena säilyttämisvaatimus koskee kesantoja, eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristösopimuksia ja maankäyttölajia luonnonlaidun ja –niitty olevia aloja. Sellaisten luonnonlaitumien- ja niittyjen, jotka eivät sisälly ympäristösopimukseen, avoimena säilyttäminen on hoidettava niittämällä alat vuosittain viimeistään 31 päivänä elokuuta. Muut kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävät peltoalat ja pysyvän nurmen alat on niitettävä vuosittain viimeistään 31 päivänä elokuuta, jos niillä on kasvustoa.

Puuvartisia kasveja sisältävillä aloilla Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettu maatalousmaan avoimena säilyttämisvaatimus koskee istutettujen puuvartisten kasvien rivi- ja taimivälejä. Kuolleet puut ja pensaat on poistettava alalta.

Suojakaistat ja monimuotoisuuskaistat sekä suunnitelma-asetuksen 31 artiklan tai 70 artiklan mukaiset sitoumusalat, joilla ei tuoteta maataloustuotteita, on säilytettävä avoimena.

8 §

Maatalousmaan käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan

Maataloustoimintaan liittyvät tilapäiset, pienet maataloustuotantoon käyttämättömät alat ovat maatalousmaata, jos ne täyttävät 4 §:ssä säädetty maatalousmaan edellytykset. Maatalousmaalla voidaan tilapäisesti ja lyhytaikaisesti varastoida säilörehupaaleja, säilörehuaumoja, lannoitteita tai muuta vastaavaa tavaraa. Maatalousmaalla voi olla maataloustuotantoon liittyviä tilapäisiä ja kevytrakenteisiä rakennelmia.

Maatalousmaan viljelykuntoa parantavat kunnostustoimenpiteet tai muut vastaavat toimenpiteet, yhdyskuntatekniset työt, matkailuun ja vapaa-aikaan liittyvä toiminta sekä muu vastaava toiminta on maatalousmaalla sallittua edellyttäen, että toiminta ei vahingoita kasvustoa, joka on perustettu sadontuottotarkoituksessa. Maatalousmaalla, jota käytetään muuhun kuin maataloustoimintaan, on noudatettava suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia. Edellä mainitut ehdollisuuden vaatimukset koskevat maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettuja kasvintuotannon tukia siltä osin kuin on kyse suunnitelma-asetuksen 13 artiklassa tarkoitetuista vaatimuksista. Käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan ei saa vaarantaa alan maatalouskäyttöä seuraavana kasvukautena.

9 §

Maatalousmaan poistaminen maatalouskäytöstä

Jos maatalousmaata poistetaan maatalouskäytöstä, siitä on ilmoitettava tukihakemuksessa, jotta ala voidaan poistaa peltolohkokisteristä. Poistettavan alan korvauskelpoisuuteen sovelletaan, mitä 14 §:ssä on säädetty.

Jos ala myöhemmin kunnostetaan maatalousmaaksi ja sitä käytetään maataloustoimintaan, se on ilmoitettava tukihakemuksessa. Tuenhakijan tulee tällöin toimittaa alasta paikkaan sidottu valokuva tai muu riittävä todiste, joka osoittaa sen olevan maatalousmaata.

10 §

Pysyvä nurmi

Pysyvän nurmen alaan hyväksytään alat, joilla on heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta. Jos yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta on heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja, pysyvän nurmen kasvulohkolla voi olla muita laidunnettavia ja tuotantoeläinten

rehuksi soveltuvia kasveja kuin heinä- ja nurmirehukasveja, joista lehtipensaat ja lehtipuiden taimet voivat olla yksittäin tai pieninä ryhminä.

Pysyvän nurmen alaa eivät ole puhtaat typensitojakasveja sisältävät kasvustot ja yksilajiset siemenviljelyksessä olevat nurmikasvit. Aloja, jotka kuuluvat sellaiseen Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 13 §:ssä tai eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuun sitoumukseen taikka ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 11 §:ssä tarkoitettuun alaan, joissa lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty tai sitä on rajoitettu, ei oteta huomioon määritettäessä pysyvää nurmea.

11 §

Pysyvät kasvit

Pysyviin kasveihin kuuluvaksi lyhytkiertoiseksi energiapuuksi katsotaan alat, joille on istutettu puuvartisia monivuotisia kasveja tai joilla on perusrunkoja tai korjuun jälkeen maahan jääneitä kantoja, joihin tulee seuraavalla kasvukaudella uusia versoja. Lyhytkiertoisia energiapuita ovat haapa, hybridihaapa, poppeli ja paju, jos niiden sadonkorjuun enimmäiskiertoaika on korkeintaan seitsemän vuotta. Pajun istutustiheyden on oltava vähintään 6000 kasvia hehtaarilla ja muiden lyhytkiertoisten energiapuiden istutustiheyden vähintään 2000 kasvia hehtaarilla.

12 §

Tukikelpoinen hamppu

Hampun lajikkeista tukeen oikeuttavat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 2 ja 3 artiklassa tarkoitetut lajikkeet, joiden tetrahydrokannabinolipitoisuus on enintään 0,3 prosenttia. Tuenhakijan on tukea hakiessaan ilmoitettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmetyyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/1173 8 artiklan 3 kohdan i alakohdassa tarkoitetut tiedot.

13 §

Tukikelpoinen ala Euroopan unionin suorissa viljelijätuissa

Maatalousmaa on suunnitelma-asetuksen 16 artiklan 2 kohdassa ja 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tukimuodoissa tukikelpoista, jos sille on perustettu kasvusto 6 §:n mukaisesti viimeistään 30 päivänä kesäkuuta sinä vuonna, kun tukea haetaan, tai aiemmin, tai jos se on luonnonlaitumena ja –niittynä pysyvää nurmea, ja kasvulohko on ilmoitettu Ruokaviraston

määrämällä tavalla. Kasvulohkon on oltava tukikelpoinen kasvukauden loppuun asti, ellei muualla toisin säädetä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen alojen lisäksi seuraavat alat ovat tukikelpoisia:

- 1) koeviljely- tai tutkimustoimintaan käytettävät kenttäkoeruudet yhdessä, jos kasveja viljellään maaperässä;
- 2) pienet vierekkäiset viljelykasvien alat yhdessä;
- 3) viljelytoimien varmistamiseksi tarpeellinen päiste;
- 4) hoitokäytävät puutarhakasvien tai muiden erikoiskasvien kasvulohkolla;
- 5) kasvulohkoon sisältyvä tai oman kasvulohkon muodostava kasvipeitteinen muokkaamaton suojakaista vesistöjen varrella;
- 6) kasvulohkoon sisältyvä tai oman kasvulohkon muodostava monimuotoisuuskaista;
- 7) ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:ssä tarkoitetut suojellut puut ja luonnonmuistomerkit erikseen digitoituina.

Jos yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta on heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja, pysyvän nurmen kasvulohkolla voi olla maisemapiirteenä muita puita kuin laidunnettavia ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia lehtipuiden taimia enintään 50 kappaletta hehtaarilla, jos ne ovat kasvulohkolla hajanaisesti. Puiden määrässä ei oteta huomioon peltometsäviljelyn tuulensuojapuuvien puita.

14 §

Korvauskelpoinen ala eräissä maaseudun kehittämisen korvauksissa

Suunnitelma-asetuksen 69 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa korvausmuodoissa korvauskelpoista alaa on sellainen ala, joka oli korvauskelpoista vuonna 2022 ympäristökorvauksessa tai luonnonhaittakorvauksessa. Ala, joka on maankäyttölajiltaan luonnonlaidunta tai -niittyä ja joka oli vuonna 2022 vain luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoista, on korvauskelpoista kuitenkin vain luonnonhaittakorvauksessa.

Ala säilyy korvauskelpoisena, vaikka sillä ei väliaikaisesti harjoiteta maataloustoimintaa, jos se säilyy maatalousmaana. Ala menettää korvauskelpoisuutensa, jos:

- 1) maankäyttölajiltaan luonnonlaidunta tai -niittyä olevan alan maankäyttölaji muuttuu;
- 2) pinta-alamonitoroinnissa tai valvonnassa todetaan, että ala ei ole enää maatalousmaata.

Korvauskelpoisen alan on täytettävä 13 §:n 3 momentissa säädetyt vaatimukset.

15 §

Harkinnanvarainen korvauskelpoisuus

Valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen korvauskelpoisuus voidaan myöntää alalle, joka on tullut aktiiviviljelijän hallintaan tilusjärjestelyiden kautta edellyttäen, että uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun uusjakosuunnitelman mukaisesti. Alan, jolle korvauskelpoisuus myönnetään, on oltava maatalousmaata.

Tilusjärjestelyllä tarkoitetaan:

- 1) kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 9 luvun mukaista uusjakoa;
- 2) kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 23 §:n mukaista tilusjärjestelyä;
- 3) liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 63 §:n mukaista tilusjärjestelyä;
- 4) yksityistielain (560/2018) 75 §:n mukaista tilusjärjestelyä;
- 5) vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 2 §:n mukaista tilusjärjestelyä;
- 6) ratalain (110/2007) 53 §:n mukaista tilusjärjestelyä.

16 §

Korvauskelvottoman alan lisääminen korvauskelpoiseen peruslohkoon

Edellä 14 §:ssä tarkoitettuun korvauskelpoiseen maankäyttölajiltaan peltoa olevaan peruslohkoon voidaan valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen ja peltolohkojen digitoinnista vastaavan viranomaisen hyväksynnän perusteella lisätä korvauskelvotonta olemassa olevan peruslohkon muotoa parantavaa ja päistehaittaa vähentävää maatalousmaata peltolohkokorkesterin ylläpidossa.

Edellä 14 §:ssä tarkoitettuun korvauskelpoiseen maankäyttölajiltaan peltoa olevaan peruslohkoon voidaan valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen 1 momentissa säädetyn lisäksi lisätä maankäyttölajiltaan peltoa olevaa alaa, joka:

- 1) rajautuu edellä mainittuun peruslohkoon;
- 2) on kooltaan enintään x hehtaaria ja x prosenttia edellä mainitusta peruslohkosta;
- 3) on ilmoitettu tukihakemuksessa vuonna 2022;
- 4) on vuonna 2023 ilmoitettu saman tuenhakijan tukihakemuksessa kuin edellä mainittu peruslohko.

Päistehaitan vähentämisellä tarkoitetaan tässä asetuksessa viljelytoimien helpottamiseksi tehtävää peruslohkokorkesterissä olevan maankäyttölajiltaan peltoa olevan peruslohkon muodon parantamista.

17 §

Korvauskelpoisuuden siirtäminen

Aktiiviviljelijä voi siirtää korvauskelpoisuuden omistuksessaan olevien 14 §:ssä tarkoitetun korvauskelpoisen alan ja korvauskelvottoman alan välillä. Alojen, joiden välillä korvauskelpoisuus siirretään, on oltava samaa maankäyttölajia. Kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi muutettavalta turvepellolta ei saa siirtää korvauskelpoisuutta ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:ssä tarkoitetulle alalle. Maanomistaja voi siirtää omistamaltaan alalta korvauskelpoisuuden aktiiviviljelijän omistamalle korvauskelvottomalle alalle, jos lohkot sijaitsevat saman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella.

Korvauskelpoisuuden saa siirtää vain sellaiselta korvauskelpoiselta peruslohkolta, joilla on siirtoa edeltävänä vuonna ollut hyväksytyjä kasvulohkoja. Korvauskelpoisuus on siirrettävä koko peruslohkolta. Peruslohkon, jolta korvauskelpoisuus siirretään, on oltava suurempi tai yhtä suuri kuin peruslohkon, jolle korvauskelpoisuus siirretään. Korvauskelpoista alaa on siirrettävä yhteensä vähintään 0,2 hehtaaria. Korvauskelpoisuuden siirto peruslohkojen välillä on toteutettava yhtäaikaisesti.

Peruslohkon, jolle korvauskelpoisuus siirretään, on oltava viljelykelpoinen siten, että peruskunnostustoimenpiteet on tehty viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022. Peruslohkolta, joka on maankäyttölajiltaan luonnonlaidun- tai niitty, voi siirtää korvauskelpoisuuden ainoastaan samaa maankäyttölajia olevalle peruslohkolle.

Korvauskelpoisuutta ei saa siirtää ennallistamistoimenpiteen kohteena olevalle alalle, jolta on jo aikaisemmin siirretty korvauskelpoisuus pois.

Korvauskelpoisuuden siirtämisen hakumenettelyyn sovelletaan tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (x/202x) 3 lukua.

18 §

Korvauskelpoisuuden palauttaminen

Jos maatalouskäytöstä poistettu ala, jolta korvauskelpoisuus on poistettu vuonna 2023 tai sen jälkeen, otetaan takaisin maatalouskäyttöön, ala voi saada korvauskelpoisuuden takaisin. Jos korvauskelpoisuus on poistettu jonakin vuonna vuosien 2015 ja 2022 välillä, peruslohko voi saada korvauskelpoisuuden takaisin vain hakemuksesta ja valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen.

Aktiiviviljelijän on 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hakiessaan korvauskelpoisuuden palauttamista esitettävä paikkaan sidottu valokuva alasta, joka osoittaa sen olevan maatalousmaata.

Korvauskelpoisuutta ei voi palauttaa alalle, jolta se on aikaisemmin siirretty pois. Jos ala ei ole maatalousmaata, sille ei voi palauttaa korvauskelpoisuutta.

19 §

Tukeen ja korvaukseen oikeuttavan vähimmäisalan laskeminen

Tukeen ja korvaukseen oikeuttavan vähimmäisalan laskennassa otetaan huomioon myös peltolohkokesterissä sijainniltaan ja pinta-alaltaan määritellyt alat, joista ei makseta tukea tai korvausta ja jotka ovat kooltaan vähintään 0,01 hehtaaria.

20 §

Peruslohko

Peruslohkon on oltava 4 §:ssä tarkoitettua maatalousmaata paitsi, jos on kyse ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (x/202x) 41 ja 48 §:ssä tarkoitettua ympäristösopimus-alasta.

Peruslohkon on oltava maantieteellisesti yhtenäistä maatalousmaata tai muuta aluetta.

Peruslohkoa rajoittaa:

- 1) kunnan raja;
- 2) omistusoikeuden raja;
- 3) tukialueen raja;
- 4) ympäristösopimusalueen raja;
- 5) vesistö;
- 6) reuna-osa;
- 7) pysyväluonteinen tie;
- 8) metsä;
- 9) suunnitelma-asetuksen 69 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettuja tukia koskeva korvauskelpoisuus;
- 10) ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu ala;
- 11) maankäyttölaji;
- 12) keskivedenkorkeus;
- 13) Euroopan unionin suorista viljelijä-tuista annetun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu Natura-alueella sijaitseva pysyvä nurmi;
- 14) tontti-, piha- tai puistoalue; tai
- 15) muu vastaava raja.

Peruslohko voi olla samanaikaisesti vain yhden tuenhakijan hallinnassa. Peruslohko voi kuitenkin olla usean tuenhakijan hallinnassa, jos on kyse yhteiskäyttölohkoista.

Peruslohko digitoidaan peltolohkokisteriin. Peruslohkon digitoitu pinta-ala on laadunarviointiasetuksen 2 artiklan 7 kohdan a alakohdan mukainen tukikelpoinen enimmäisala. Peruslohkon tukihakemukselle esitetyt enimmäispinta-ala, sijainti ja rajat on korjattava 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tukien osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/1173 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun tukihaun päättymiseen mennessä.

Ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 41 ja 48 §:ssä tarkoitettua maankäyttölajiltaan pellon ulkopuolisesta sopimus-alasta on muodostettava uusi peruslohko, jolle alaa ole jo aiemmin ilmoitettu omana peruslohkonaan.

Peruslohkoja, joista ei haeta tukea ja jotka ovat kooltaan alle 0,05 hehtaaria, ei tarvitse ilmoittaa vuosittaisessa tukihakemuksessa, jos lohkojen kokonaispinta-ala on enintään yksi hehtaari. Tuenhakijan on kuitenkin tukihakemuksessa ilmoitettava, jos hänellä on tällaisia lohkoja hallinnassaan.

21 §

Kasvuloikka

Kasvulohkolla tarkoitetaan peltolohkorekisterissä sijainniltaan ja tukikelpoiselta enimmäisalaltaan rajattuun yhteen peruslohkoon kuuluvaa yhtenäistä maatalousmaahan tai muuhun alaan kuuluvaa aluetta, jossa viljellään yhtä kasvilajia, kasvilajiketta, useamman kasvilajin seosta tai joka on kesantoa tai erityiskäytössä maataloustoiminnalle tai muulle alalle asetettujen vaatimusten mukaisesti. Kasvulohko on enintään peruslohkon suuruinen. Kasvulohko liittyy aina vain yhteen peruslohkoon. Kasvulohkojen rajat ja niiden pinta-alat voivat vaihdella peruslohkon sisällä vuosittain.

Keskimäärin enintään neljä metriä leveät suoja- ja monimuotoisuuskaistat voidaan hyväksyä kasvulohkolle tukihakemuksessa ilmoitetun kasvin tai käyttömuodon pinta-alaan.

Marja-, hedelmä- ja vihanneskasveista sekä muista kasvilajeista voidaan kustakin muodostaa kasviryhmittäin yksi kasvulohko, jos samaan ryhmään kuuluvia eri kasvilajeja viljellään vierekkäin siten, että yksittäisen kasvilajin pinta-ala on alle 0,05 hehtaaria. Edellä mainittua kasviryhmittäistä kasvulohkoa ei voi muodostaa, jos osalla lohkoista toteutetaan ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 30 §:ssä tarkoitettua lohkokohtaista toimenpidettä.

Ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 45 §:ssä tarkoitettu aidattava tai raivauksella kunnostettava ala on erotettava omaksi kasvulohkokseen.

Edellä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu peltometsäviljelyala on merkittävä peruslohkon rajana olevan kasvulohkon reunalle erottuvalla viivalla Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti. Edellä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu tuulensuojaistutus luetaan kasvulohkolle ilmoitetun viljelykasvin alaan. Metsään rajautuvan peruslohkon reunan tuulensuojaistutusta ei kuitenkaan lueta kuuluvaksi kasvulohkon viljelykasvin alaan.

Kasvulohko muodostaa paikkatiedon sisältävän tukihakemuksen hakukelpoisen yksikön, jota voidaan tarkastella yhdessä useamman kasvulohkon tai niiden osien kanssa pinta-alamonitoroinnissa tehtävää tarkastelua varten. Kasvulohkon tukeen ja korvaukseen oikeuttava vähimmäiskoko on 0,05 hehtaaria.

22 §

Reunaojan hyväksyminen perus- ja kasvulohkon alaan

Perinteiseen viljely- ja maankäyttötapaan kuuluva enintään kolme metriä leveä reunaoja voidaan hyväksyä perus- ja kasvulohkon tukikelpoiseen pinta-alaan peruslohkon rajalle asti. Peruslohkon raja on tällöin reunaojan keskikohdassa. Jos reunaoja on yli kolme metriä leveä, pellon peruslohkon raja on reunaojan ja pellon taitekohdassa eli ojan niskassa.

Peruslohkon rajalta viljellyn kasvuston reunaan mitatun reunaojan ja sen viljelemättömän pientareen yhteinen leveys voi olla enintään kaksi metriä. Viljelemättömällä pientareella tarkoitetaan piennarta, jolla ei kasva kasvulohkon viljelykasvia.

Jos reunaoja on vesilain mukaiseen ojitukseen liittyvä kaksitasouoma, uoma tulvatasanteineen voidaan hyväksyä perus- ja kasvulohkon pinta-alaan uoman keskeltä mitattuna.

23 §

Sarkaojan tai muun kapean ojan hyväksyminen perus- ja kasvulohkon alaan

Perinteiseen viljely- ja maankäyttötapaan kuuluva enintään yhteensä kolme metriä leveä sarkaoja tai muu kapea oja pientareineen voidaan hyväksyä perus- ja kasvulohkon pinta-alaan. Sarkaojalla tarkoitetaan tässä asetuksessa ojaa, joka on peruslohkon sisällä ja johtaa pääasiassa vain kyseiseltä peruslohkolta kertynyttä vettä sekä on tarpeen pellon peruskuivatuksen takia.

24 §

Puisten ja pensoittuneiden alueiden vähentäminen peruslohkon alasta

Puut ja pensaikot on vähennettävä peruslohkon alasta. Vähennystä ei kuitenkaan tehdä, jos kyseessä on:

- 1) suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu pysyvä kasvi;
- 2) 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu tuotantoeläinten ravinnoksi soveltuva lehtipensas tai lehtipuun taimi tai 13 §:n 3 momentissa tarkoitettu puu pysyvällä nurmella;
- 3) ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:ssä tarkoitettu puu tai puuryhmä;
- 4) kasvulohko, jota koskee ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 41 tai 48 §:ssä tarkoitettu ympäristösopimus; tai
- 5) 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu tuulensuojaistutus.

Jos peruslohkoon kuuluvassa ojassa tai viljelemättömällä pientareella on yli 1,5 metrin korkuista pensaikkoa tai puita, nämä alueet on vähennettävä peruslohkon alasta. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua pysyvän nurmen, 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua puun tai puuryhmän taikka 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua sopimuksen, jonka mukaiseen alaan sisältyvät myös ojat ja viljelemättömät pientareet, osalta vähennystä ei tehdä.

25 §

Viljelytekniset päisteet ja puutarhakasvien hoito- ja ajokäytävät

Kasvin normaaliin viljelytapaan kuuluvat välttämättömistä viljelyteknisistä syistä jätetyt viljelyssä tarkoituksenmukaiset päisteet voidaan hyväksyä perus- ja kasvulohkon pinta-alaan.

Puutarhakasvien viljelytapaan kuuluvat hoitokäytävät ja viljely- tai sadonkorjuukoneiden liikkumisen kannalta välttämättömät ajokäytävät voidaan hyväksyä kasvulohkon pinta-alaan. Hoito- ja ajokäytävien on oltava kyseisen kasvin viljelyn kannalta välttämättömiä ja kooltaan, sijainniltaan ja määrältään tarkoituksenmukaisia.

26 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan xx päivänä xx kuuta 202x.

Tällä asetuksella kumotaan perus- ja kasvulohkoista annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (344/2015).

Liite 1

Puutarhakasvit

Puutarhakasveilla tarkoitetaan tässä asetuksessa koristekasveja, hedelmä- ja marjakasveja (mukaan lukien pähkinät), vihanneksia, mausteyrttejä ja lääkekasveja, ei kuitenkaan siemenmausteita. Koristekasveihin luetaan yksi- ja monivuotiset avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljellyt koristekasvit. Vihanneksiin luetaan muun muassa tilli, persilja, maa-artisokka, piparjuuri, raparperi ja parsat. Mausteyrtteihin tai lääkekasveihin luetaan muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokko, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen (ei kuitenkaan kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siankärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki ja yrtti-iiso.

Liite 2

Hedelmä- ja marjakasvien taimien istutustiheydet

kasvi	kasvia hehtaarilla
mansikat, mesimarjat ja jalomaaraimet*	15 000
herukat ja karviaiset	1 200
vadelmat	2 800
marjatuomipihlajat, marja-aroniat ja tyrnit	800
pensasmustikat	2 250
hedelmäpuut	400

* Jos mansikoita, mesimarjoja tai jalomaaraimia viljellään siten, että maanpinnan katteena ei käytetä muovia ja syntyvien rönsytaimien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheyden on oltava ensimmäisenä kasvukautena vähintään 11 000 kasvia hehtaarilla.